

Korte toespraak van minister-president Mark Rutte bij het afscheid van René van der Linden als Voorzitter van de Eerste Kamer, 28 juni 2011

Mijnheer de voorzitter,

mag ik vandaag het protocol voor deze ene keer laten voor wat het is en het iets persoonlijker zeggen? Ik waag het erop:

Beste René,

In oktober 2009 werd je voorzitter van de Eerste Kamer en bij die gelegenheid sprak je gepassioneerd over het thema 'vertrouwen'. Over het onderlinge vertrouwen tussen burgers. Over het vertrouwen in onze democratische instituties. En over het vertrouwen van de andere 74 leden van deze Kamer in jouw kwaliteiten als voorzitter. Het is natuurlijk niet aan mij om daar vandaag een inhoudelijk oordeel over uit te spreken, maar als ik alle signalen goed interpreteer, dan heb je dat vertrouwen volledig waar gemaakt. En uit ervaring weet ik dat het ook voor de leden van het kabinet geen straf was om hier over allerlei onderwerpen te mogen debatteren onder een voorzitter die ruimte gaf, maar die ook de voortgang en de kwaliteit van het debat bewaakte. Zoals je het zelf graag zegt: 'Scherp op de inhoud, waardig in de omgang.' Veel dank daarvoor.

Nu mogen voorzitters van democratische instituties traditioneel niet teveel hun persoonlijke stempel drukken op de discussie. Maar jij hebt daar als gepassioneerd Europeaan één terechte uitzondering op gemaakt, die ik hier graag even markeer. Want waar je het bij je aantreden als voorzitter in 2009 ook over had, was het gebrekkige besef over de nauwe relatie tussen Europees en nationaal beleid. En je hebt het niet bij die woorden gelaten. Zo is het jouw verdienste dat er in 2010 voor het eerst in deze Kamer Algemene Europese Beschouwingen werden gehouden. En het is ook voor het eerst dat de gouden medaille van de prestigieuze Fondation du Mérite Européen naar een nationale parlementaire instelling ging. Die prijs nam je een paar weken geleden namens al je collega's in ontvangst en ik kan me voorstellen dat dit voor jou persoonlijk een hoogtepunt was in de afgelopen twee jaar.

Wat mij in alle electorale en mediaturbulentie van de afgelopen maanden opviel, is hoe rustig en zakelijk jij als voorzitter naar de taak en functie van de Eerste Kamer bent blijven kijken. Je zei het tijdens de laatste plenaire vergadering van de van de oude Kamer op 31 mei wat mij betreft heel treffend. De kwaliteit van wetgeving is en blijft doorslaggevend in dit huis en het is tegen die achtergrond helemaal niet erg dat dit minderheidskabinet ook rekening moet houden met de opvattingen van partijen buiten de coalitie. Ik onderschrijf die opvatting volkomen.

Je noemde de Eerste Kamer begin dit jaar 'goed voor het imago van de Nederlandse politiek', omdat dit de plek is waar – 'een zekere autoriteit, een zekere afstandelijkheid, een zekere wijsheid' wordt gevonden die zo nodig is voor de langere termijn. Aan die inderdaad onmisbare functie van de Eerste Kamer heb je zelf als voorzitter een belangrijke geleverd. En ik denk dat ik namens velen spreek als ik zeg het een geruststellend idee te vinden dat

we zeker nog één periode van jouw kennis en ervaring mogen profiteren, want je blijft lid van deze kamer.

Dit is dus geen vaarwel maar een 'tot ziens'. Een 'tot ziens' dat ik graag afsluit met de woorden waarmee je zelf kort geleden afscheid nam van 39 collega's die na de verkiezingen niet terugkeerden in de Eerste kamer. Je zei het toen heel mooi in het Frans: 'A l'oeuvre on connait l'artisan' – een uitspraak die zeker ook op jou van toepassing is. Net zoals het 'grand merci' waarmee je toen zelf je collega's uitliedde. Vandaag zeggen we dat tegen jou : dank je wel voor al het werk dat je als voorzitter van deze Kamer hebt gedaan. En ik wens je namens het kabinet graag alle goeds toe voor de toekomst.